

W nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 6 (168) czerwiec 2025

Walne Zgromadzenie IRWŁ

- aktualne wyzwania rolnictwa i postulaty samorządu rolniczego

str. 8-10

Bezpieczna podróż!

- oferta Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw”

str. 5

IX Krajowe Święto Truskawki

- zapraszamy do Buczku w dniach 27-29 czerwca 2025 r.

str. 16

Spis treści

Aktualności

Konkurs ARiMR

.....str. 3

Premie dla młodych rolników

.....str. 4

Dobrostan bydła

.....str. 4

Ubezpieczajmy się u siebie

Bezpieczna podróż z TUW-em

.....str. 5

Samorząd rolniczy

Działania IRWŁ

.....str. 6-7

Temat numeru

Walne Zgromadzenie

.....str. 8-10

Dobre praktyki w rolnictwie

Groch siewny

.....str. 13-14

Produkcja świń - zagrożenia

.....str. 15-16

Specjalista doradza

Powiatowy Urząd Pracy

.....str. 12

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociolek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce:
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie
- XIV Sulejowskie Dni Pola.

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść
tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące.
Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie
prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie
www.izbarolnicza.lodz.pl
Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca:

SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Beskidzka nr 124,

91-610 Łódź, tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Beskidzka nr 124, 91-610 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,
www.izbarolnicza.lodz.pl, info@izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	ul. Dąbrowskiego 20f 97-400 Bełchatów	511 124 504 bpbelchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Andrzej Górczyński Robert Pawlikowski	ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	Urząd Gminy w Łasku ul. Warszawska 14 98-100 Łask, pokój 48	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Dariusz Kowalczyk Zbigniew Wojtera	ul. Marii Konopnickiej 12 99-100 Łęczyca	510 474 825 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Janusz Staniszewski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Beskidzka nr 124 91-610 Łódź, pok. 2	510 474 874 bpłodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bpabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Piotr Rozumek	ul. 1 Maja 13/9 98-330 Pajęczno	510 474 813 bpłajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Tomasz Wachulec	Starostwo Powiatowe ul. Dąbrowskiego 7, pok.105 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bp Piotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bp poddebice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Agnieszka Zaremba Mariusz Zasępa	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bp radomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bp rawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Łukasz Przybyła	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Paweł Rochala Piotr Bielicki	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 11	510 474 862 bp tomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Paweł Jaśko	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciečka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	ZDOO Łučník ul. Główna 18 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-455 Łódź ul. Żurawia 7/9	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Daniłowskiego 5/7, II piętro	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 4	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51	46/837-00-79 lowicz@tuw.pl 24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Sieradzu	98-200 Sieradz ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Łęczycy	99-100 Łęczyca ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Radomsku	97-500 Radomsko ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Świat się kręci wokół wsi już po raz piąty!

- zapraszamy do udziału w konkursie filmowym

Partnerzy:

Zapraszamy młodych mieszkańców wsi i miast, w wieku od 16 do 30 lat, do udziału w V ogólnopolskim, amatorskim konkursie filmowym „Świat się kręci wokół wsi”. Czekamy na Wasze filmowe opowieści o życiu na wsi, które staną się inspiracją dla innych młodych ludzi. Formularze zgłoszenia przyjmujemy do 25 września 2025 r., a filmy do 13 października 2025 r.

Jak wziąć udział?

Pokaż, jak zmienia się polska wieś. Nagraj i przyslij nam swój film.

Na Wasze formularze zgłoszenia czekamy do 25 września 2025 r., a na filmy do 13 października 2025 r. Na najlepsze prace czekają nagrody pieniężne oraz upominki rzeczowe.

Szczegóły znajdziesz na stronie MRiRW, pod adresem: www.gov.pl/web/rolnictwo/ogolnopolski-konkurs-filmowy-swiat-sie-kraci-wokol-wsi oraz na stronach naszych Partnerów: ARiMR, KOWR i KRUS.

Cel konkursu

Celem konkursu ogłoszonego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest ukazanie wsi jako

miejsca z nowymi perspektywami do życia i rozwoju zawodowego, szczególnie dla ludzi młodych. Liczymy, że filmy o wsi zachęcą potencjalnych beneficjentów do korzystania ze wsparcia unijnego w ramach PS WPR 2023-2027 oraz potwierdzą pozytywny wpływ członkostwa Polski w Unii Europejskiej dla rozwoju wsi.

Dzięki tej inicjatywie chcemy wpłynąć na ożywienie życia społecznego i gospodarczego na obszarach wiejskich, poprawiając tym samym jego jakość poprzez zachęcanie do zacieśniania więzi z polską wsią.

Chcemy, aby upowszechnianie efektów realizacji działań współfinansowanych ze środków EFRROW jako dobrych praktyk wzmocniło pozytywny wizerunek wsi jako miejsca zamieszkania, pracy, podejmowania działalności gospodarczej, odpoczynku czy rekreacji.

Zobaczmy też, że rolnik to zawód z przyszłością, co może zachęcić młodzież do wyboru tej właśnie ścieżki zawodowej.

Źródło: MRiRW

KONDOLENCJE

Z ogromnym żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp. Wojciecha Piesyka

Wieloletniego Delegata Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Sieradzkiego

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie

składa

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Sieradzkiego

Delegatowi Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Sieradzkiego

Panu Pawłowi Molce

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MATKI

składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
oraz Delegaci Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Sieradzkiego

Szanowni Państwo,

zapraszam do lektury czerwcowego wydania miesięcznika *W nowej roli*. Szczególnie polecam artykuł poświęcony IV posiedzeniu Walnego Zgromadzenia VII kadencji IRWŁ. Spotkanie było okazją do omówienia wielu istotnych kwestii dotyczących aktualnej sytuacji w rolnictwie, a także przekazania wniosków właściwym instytucjom.

Warto również zapoznać się z materiałem przygotowanym przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, opisującym zakres ochrony ubezpieczenia *Bezpieczna Podróż z TUW-em*. Obejmuje ono m.in. koszty leczenia i assistance, następstwa nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialność cywilną w życiu prywatnym.

Zachęcam także do przeczytania artykułu opracowanego przez Stację Doświadczalną Oceny Odmian w Sulejowie, poświęconego uprawie grochu siewnego. Pragnę również złożyć gratulacje Panu Dyrektorowi Przemysławowi Majchrowskiemu i całemu zespołowi za organizację XIV Sulejowskich Dni Pola (zdjęcie z wydarzenia zamieszczamy na okładce numeru) oraz cyklu spotkań pokazów polowych w Łuśmierzu i Masłowicach, które są doskonałą okazją dla rolników i wszystkich zainteresowanych nowoczesnym rolnictwem.

Tradycyjnie zapraszam do Buczku na Święto Truskawki (str. 16), które odbędzie się w dniach 27–29 czerwca 2025 roku. Tegoroczna, jubileuszowa – XXV edycja Święta Truskawki oraz IX Krajowe Święto Truskawki to wydarzenia, które co roku przyciągają licznych gości. Na uczestników czeka bogaty program, regionalne przysmaki, koncerty i wiele atrakcji dla całych rodzin.

Dariusz Tomaszewski

Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

Premie dla młodych rolników

- w czerwcu start naboru wniosków!

Zgodnie z ogłoszeniem Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, od **2 czerwca 2025 r.** młodzi rolnicy będą mogli ubiegać się o wsparcie finansowe w wysokości 200 000 zł na rozpoczęcie lub rozwój działalności rolniczej. Nabór wniosków prowadzony jest w ramach interwencji **I.11 Premie dla młodych rolników** Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Pomoc przyznawana jest na rozpoczynanie i rozwój działalności rolniczej w gospodarstwie przez młodych rolników w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży nieprzetworzonych produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

Dofinansowanie dotyczy takich przedsięwzięć jak np.: inwestycje budowlane związane z budynkami lub budowlami służącymi prowadzonej działalności, zakup nieruchomości rolnych, stada podsta-

wowego zwierząt gospodarskich, nowych maszyn i nowoczesnego oprogramowania itd.

Dla kogo?

1) Wnioski o przyznanie pomocy mogą składać osoby fizyczne, które:

- w dniu złożenia wniosku ma ukończone 18 lat i ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat);
- rozpoczęły prowadzenie działalności rolniczej nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia wniosku albo nie rozpoczęły jeszcze prowadzenia działalności rolniczej;
- posiadają numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub umiejętności przydatne do prowadzenia działal-

ności rolniczej w gospodarstwie jako kierujący albo zobowiążą się do ich uzupełnienia, z wyłączeniem stażu pracy, w okresie 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy i rozpoczną uzupełnianie kwalifikacji (wykształcenia) najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy;

- złożyły biznesplan, spełniający warunki określone w Regulaminie naboru wniosków oraz zobowiążą się do zrealizowania tego biznesplanu w terminie nie dłuższym niż 3 pełne lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym, niezależnie od daty zawarcia umowy.

2) Pomoc przysługuje tylko raz na osobę i gospodarstwo wskazane w biznesplanie dla roku wyjściowego i docelowego, z wyjątkiem przypadków wymiany gruntów w rozumieniu przepisów o scalaniu i wymianie gruntów, śmierci poprzedniego beneficjenta, rezygnacji z pomocy lub zwrotu 100% kwoty wypłaconej pomocy.

Kwota pomocy

1) Pomoc przyznaje się w formie płatności ryczałtowej (premi) w kwocie 200 tys. zł

2) Pomoc jest wypłacana beneficjentowi w dwóch ratach:

- pierwsza rata wynosi 70% kwoty przyznanej pomocy, tj. 140 tys. zł,
- druga rata wynosi 30% kwoty pomocy, tj. 60 tys. zł.

Termin i sposób składania wniosków

Wnioski o przyznanie pomocy można składać w terminie od **2 czerwca 2025 r. do 31 lipca 2025 r.** wyłącznie drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji, poprzez Platformę Usług Elektronicznych ARiMR (PUE).

Źródło: ARiMR

Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń – nabór w maju!

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa **30 maja 2025 r.** uruchomi kolejny nabór wniosków o przyznanie wsparcia w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Tym razem pomoc skierowana będzie do rolników realizujących inwestycje mające na celu poprawę dobrostanu bydła i świń.

Po raz pierwszy w ramach Planu Strategicznego WPR 2023–2027 możliwe będzie uzyskanie wspar-

cia w ramach interwencji **I.10.15 Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń**. Jej celem jest m.in. poprawa zdrowotności zwierząt oraz ograniczenie stresu cieplnego (np. poprzez instalację systemów wentylacji, ogrzewania lub chłodzenia), a także umożliwienie zwierzętom korzystania ze środowiska zewnętrznego (np. wybiegów i pastwisk).

Szczegółowe zasady naboru zostaną przedstawione w regulaminie, który zostanie opublikowany na stro-

nie ARiMR w najbliższym czasie. Już teraz jednak warto zwrócić uwagę na kluczowe kwestie formalne:

- Zaświadczenie weterynaryjne – do wniosku należy dołączyć zaświadczenie potwierdzające spełnianie minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt, wystawione przez powiatowego lekarza weterynarii.

- Dokumentacja budowlana – hodowcy bydła, planujący budowę lub przebudowę wybiegu bądź zbiornika na odcieki, mogą być zobowiązani do załączenia zgłoszenia robót budowlanych (bez sprzeciwu organu) lub decyzji o pozwoleniu na budowę.

- Ujęcia wody na pastwiskach – rolnicy planujący budowę wodopojów na pastwiskach mogą ubiegać się o wsparcie także na wykonanie ujęcia wody. W takim przypadku konieczne może być przedstawienie dodatkowych dokumentów, zależnych od głębokości studni i planowanego poboru wody (np. decyzji środowiskowej, pozwolenia wodnoprawnego, zgłoszenia wodnoprawnego, decyzji o pozwoleniu na budowę lub zgłoszenia budowy).

Zainteresowani rolnicy mają jeszcze czas, by odpowiednio przygotować się do złożenia wniosku i skompletować niezbędną dokumentację.

Źródło: ARiMR

Bezpieczna podróż z „TUW-em”

Od dnia 1 lipca 2019 r. zostało wprowadzone do oferty Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” nowe ubezpieczenie „Bezpieczna Podróż z TUW-em”.

Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” oferowana przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” przeznaczona jest dla osób fizycznych udających się w podróż poza granice terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i kraj zamieszkania Ubezpieczonego. Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” zapewnia całodobowe, kompleksowe wsparcie w każdym miejscu na Świecie w nagłych sytuacjach.

Umowa ubezpieczenia może być zawarta w formie umowy indywidualnej, umowy grupowej lub umowy rodzinnej.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje do wyboru cztery warianty ubezpieczenia: MINI, STANDARD, KOMPLEKS, VIP różniące się między sobą sumami ubezpieczenia oraz sumami gwarancyjnymi, natomiast podstawowy zakres ubezpieczenia jest jednakowy dla każdego z wariantów. Każdy z czterech wariantów można rozszerzyć o dodatkowe ryzyka.

Tym samym Ubezpieczający może dostosować zakres ochrony ubezpieczeniowej do swoich wymagań i potrzeb oraz podjąć decyzję, który z wariantów ochrony ubezpieczeniowej będzie najbardziej spełniał jego oczekiwania.

Przedmiotem umowy ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” w każdym z czterech wariantów jest ubezpieczenie:

- kosztów leczenia i assistance,
- następstw nieszczęśliwych wypadków,
- odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
- bagażu podróжного.

Wychodząc naprzeciw podróżującym, którzy coraz częściej dzielą czas odpoczynku między błogim wypoczynkiem i uprawianiem sportów, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej umożliwia rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w każdym z czterech wariantów ubezpieczenia o ryzyka związane z uprawianiem sportów zimowych i uprawianiem sportów ekstremalnych, które zapewniają ochronę w zakresie NNW, a także chronią przed wysokimi kosztami leczenia.

Oprócz podróży w celach wypoczynkowych, Klienci coraz częściej poszukują pracy poza granicami kraju, więc Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w podstawowym zakresie umowy ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” obejmuje ochroną ubezpieczeniową wykonywanie pracy umysłowej, a po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej także wykonywanie pracy fizycznej.

Przedmiotem ubezpieczenia kosztów leczenia jest ryzyko nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczonego zaistniałych podczas podróży. Zakresem ubezpieczenia kosztów leczenia objęta jest organizacja pomocy medycznej oraz pokrycie kosztów tej pomocy, obejmujących m.in.: koszty hospitalizacji i leczenia ambulatoryjnego Ubezpieczonego, koszty wizyt lekarskich i koszty badań pomocniczych, koszty transportu do placówki medycznej lub między placówkami, koszty zakupu lekarstw i środków opa-

trunkowych, transport Ubezpieczonego do kraju zamieszkania, transport zwłok Ubezpieczonego.

W ramach ubezpieczenia assistance Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” organizuje usługi assistance i pokrywa ich koszt w okresie ubezpieczenia podczas podróży Ubezpieczonego. Zakresem ubezpieczenia assistance objęte są m.in. następujące usługi: przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej do 48h w przypadku opóźnienia powrotu Ubezpieczonego w wyniku awarii lub odwołania środka transportu oraz zdarzenia losowego, pokrycie kosztów poszukiwań i ratownictwa, pomoc psychologa po akcji ratowniczej, całodobowy dyżur telefoniczny, pomoc tłumacza w zawiązku z pomocą medyczną, pomoc prawna, pomoc w przypadku utraty środków płatniczych i dokumentów, pomoc w przypadku przekazania kaucji, opieka nad niepełnoletnimi dziećmi, transport członka rodziny Ubezpieczonego, kontynuacja podróży Ubezpieczonego. Ubezpieczenie assistance obejmuje również usługi z zakresu pomocy domowej oraz z zakresu usług pogrzebowych na terenie RP.

Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczonego polegające na wystąpieniu i ujawnieniu urazu ciała w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oraz śmierci Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Wysokość świadczeń z tytułu urazów ciała została określona w Tabeli zawartej w Ogólnych warunkach ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” - jako procent sumy ubezpieczenia. W razie śmierci Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku, przed upływem 12 miesięcy od daty jego wystąpienia, wypłacane jest świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia.

Warto zwrócić uwagę, że w zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia i assistance oraz następstw nieszczęśliwych wypadków Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” ponosi odpowiedzialność za koszty leczenia zdarzeń będących następstwem zaostrzenia lub powikłania chorób przewlekłych.

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego podczas podróży w związku z czynami niedozwolonymi za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego. Oznacza to, że ochroną ubezpieczeniową objęte są zarówno szkody na osobie jak i szkody rzeczowe powstałe z winy Ubezpieczonego podczas czynności wykonywanych w trak-

cie podróży np. potrącenie osoby trzeciej podczas jazdy na rowerze lub nartach na skutek niewystarczającej ostrożności, pogryzienie przez psa zabranego ze sobą w podróż, nieumyślne szkody w mieniu osób trzecich podczas wyjazdów.

W ramach ubezpieczenia bagażu podróжного przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podróжный: walizy, torby, plecaki, paczki wraz z ich zawartością w postaci odzieży i rzeczy osobistych należących do Ubezpieczonego oraz sprzęt sportowy od ryzyka utraty, zniszczenia bądź uszkodzenia podczas podróży w wyniku: zdarzeń losowych, prowadzenia akcji ratowniczej, kradzieży, zaginięcia, wypadku w komunikacji lądowej, powietrznej lub wodnej, rozboju, kradzieży z włamaniem. W ramach ubezpieczenia bagażu pokrywane są również koszty zakupu przedmiotów pierwszej potrzeby, takich jak odzież czy przybory toaletowe w przypadku udokumentowanego opóźnienia w dostarczeniu przez przewoźnika bagażu o co najmniej 4 godziny.

Planując wyjazd i kupując wycieczkę nie zawsze jesteśmy w stanie wszystko przewidzieć i zdarzają się sytuacje w życiu, które potrafią zniszczyć nawet najlepsze plany urlopowe. Dla osób które chcą czuć się bezpiecznie i mieć wszystko pod kontrolą Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej możliwość rozszerzenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej o ubezpieczenie kosztów rezygnacji z wyjazdu i skrócenia uczestnictwa w imprezie. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty rezygnacji z wyjazdu, co oznacza koszty jakimi Ubezpieczony zostałby obciążony przez organizatora wyjazdu, w przypadku rezygnacji przez Ubezpieczonego z uczestnictwa w imprezie lub rezygnacji przez Ubezpieczonego z noclegu lub rezygnacji przez Ubezpieczonego z biletu, przed datą rozpoczęcia wyjazdu wskazaną w umowie ubezpieczenia.

W zakresie likwidacji szkód pakiet obsługiwany jest przez firmę Mondial Assistance, z którą Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” współpracuje już w zakresie dom assistance oraz auto assistance, a która gwarantuje bezgotówkową likwidację szkód za granicą na bardzo wysokim poziomie.

Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” gwarantuje Ubezpieczonemu przede wszystkim możliwość kompleksowej ochrony ubezpieczeniowej w każdym miejscu na Świecie. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje szeroką i zróżnicowaną ochroną ubezpieczeniową, która pozwala na precyzyjne dopasowanie wybranego zakresu ubezpieczenia do zróżnicowanych oczekiwań i potrzeb klientów.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” posiada wyspecjalizowaną sieć jednostek na terenie RP do których zaprasza w celu poznania oferty i zawarcia umowy ubezpieczenia. Adresy jednostek dostępne na stronie internetowej www.tuw.pl.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”
Biuro Regionalne w Łodzi
ul. Żurawia 7/9, 91-455 Łódź
telefon: (42) 640-68-53
e-mail: lodz@tuw.pl
www.tuw.pl

Material promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. Raabego 13

Kup ubezpieczenie turystyczne Bezpieczna Podróż z TUW-em i ciesz się urokami wakacji!

Ubezpieczenie Bezpieczna Podróż z TUW-em to całodobowe i kompleksowe wsparcie w nagłych sytuacjach oraz pokrycie kosztów niegwarantowanych przez Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Zalety pakietu:

- możliwość wyboru wariantu ubezpieczenia w zależności od Twoich potrzeb
- bezgotówkowa likwidacja szkód za granicą
- leczenie zaostrzenia i powikłania chorób przewlekłych w cenie pakietu

Zakres ubezpieczenia:

- koszty leczenia
- usługi assistance
- następstwa nieszczęśliwych wypadków
- odpowiedzialność cywilna
- bagaż podróжный

TUW „TUW” posiada sieć wyspecjalizowanych placówek na terenie całego kraju. Zapraszamy go do najbliższej oferty.

www.tuw.pl

Podsumowanie działań Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – maj 2025

Janusz Terka Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Piotrkowskiego - spotkanie z rolnikami z powiatu piotrkowskiego, których uprawy zostały zniszczone w wyniku gradobicia

Działania i interwencje

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego (IRWŁ) na bieżąco wydaje opinie dotyczące przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne oraz gruntów rolnych na cele nierolnicze. Monitoruje również sytuację w rolnictwie i podejmuje działania interwencyjne, kierując wnioski do Krajowej Rady Izby Rolniczych lub do ministerstw/instytucji odpowiedzialnych za problematykę dotyczącą podejmowanych spraw.

• **13 maja 2025 roku** – W imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski ponownie zwrócił się do Ministra Rolnictwa Czesława Siekierskiego z prośbą o podjęcie działań w sprawie zmiany przepisów emerytalnych dotyczących rolników, którzy pobierają emeryturę z ZUS. Nadal wielu rolników pozostaje z problemem, jaki powstaje z chwilą przejścia na emeryturę – w sytuacji, gdy okres opłacania przez nich składek w KRUS jest krótszy niż 25 lat, a pozostały okres aktywności zawodowej uzasadniał objęcie ubezpieczeniem społecznym i emerytalnym w ZUS. W takiej sytuacji ZUS ustala wysokość emerytury w oparciu o lata podlegające ubezpieczeniu w ZUS i dolicza dodatek do emerytury ustalony procentowo dodatek za lata pracy w rolnictwie podlegające ubezpieczeniu w KRUS. IRWŁ ponawia propozycję, aby w takiej sytuacji, KRUS ustalił wysokość emerytury, proporcjonalnie do okresu ubezpieczenia w KRUS i naliczył dodatek w wysokości 4% ustalonej emerytury za każdy rok podlegania ubezpieczeniu w KRUS, który byłby doliczony do emerytury pobieranej z ZUS. IRWŁ ewentualnie wnioskuję o skrócenie okresu składkowego w KRUS uprawniającego do emerytury z 25 lat do 20 lat. W załączeniu Zarząd przekazał pismo od kolejnego rolnika.

• **15 maja 2025 roku** – W imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i na wniosek rolników, sadowników, plantatorów owoców miękkich z terenu województwa łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski skierował pismo do Prezesa KRIR Wiktora Szmulewicz z prośbą o podjęcie działań mających na celu przyznanie odszkodowań dla producentów rolnych, którzy ponieśli duże straty wynoszące od 35% do nawet 100% w uprawach rolnych (zbożach, kukurydzy), plantacjach owoców miękkich i uprawach sadowniczych wskutek długotrwałych przymrozków wiosennych oraz suszy. Rolnicy-sadownicy po raz kolejny nie mogli ubezpieczyć swoich upraw w firmach ubezpieczeniowych.

• **21 maja 2025 roku** – W imieniu Zarządu IRWŁ, popierając wnioski zgłoszone przez członków Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łowickiego oraz rolników powiatu pabianickiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski skierował pismo

do Prezesa KRIR Wiktora Szmulewicz z prośbą o rozpatrzenie i realizację poniższych wniosków:

1. Podjęcie działań w sprawie zwiększenia środków w naborze I.10.4 „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu” objętej Planem Strategicznym dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023-2027, dla rolników-wnioskodawców, którzy dostali informację, że ich wnioski są poza pulą środków dostępnych w ramach działania.

2. Podjęcie działań mających na celu zwiększenie wysokości kar za nielegalny przewóz zwierząt i mięsa z państwa w których wystąpiła pryszczycza. Przewóz zwierząt z tych obszarów jest zagrożeniem dla bezpieczeństwa żywnościowego w naszym kraju i stanowi duże zagrożenie dla hodowców zwierząt i producentów zbóż, które może spowodować wielkie straty ekonomiczne polskich gospodarstw rolnych.

• **26 maja 2025 roku** - W imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i na wniosek rolników, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski skierował pismo do Prezesa KRIR z prośbą o ponowne podjęcie działań mających na celu wypłatę rekompensat dla rolników za szkody wyrządzone w uprawach kukurydzy przez żurawie. Do Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wpływają sygnały od rolników w sprawie dużych strat w uprawach rolnych spowodowanych przez żurawie. IRWŁ prosi o zmianę przepisów prawnych dotyczących szacowania i wypłacania odszkodowań za szkody wyrządzone w rolnictwie przez dzikie ptactwo.

Zarząd IRWŁ wydał także opinie do projektów aktów prawnych, m.in.:

• projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw,

• rozporządzenia MRiRW zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej dżemów, konfitur, galaretek, marmolad, powideł śliwkowych oraz słodzonego przecieru z kasztanów jadalnych,

• rozporządzenia MRiRW zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego w ramach poddziałania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,

• projektu rozporządzenia MRiRW zmieniającego rozporządzenie w sprawie liczby punktów, jaką przypisuje się

stwierdzonej niezgodności oraz procentowej wielkości kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom.

• projektu rozporządzenia MRiRW w sprawie określenia dłuższego terminu składania wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz zgłaszania zmian do tych wniosków w 2025 roku.

Posiedzenia Rad Powiatowych

W maju odbyły się 4 posiedzenia rad powiatowych:

• 6 maja 2025 roku – Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Łowickiego,

• 13 maja 2025 roku – Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Wieluńskiego,

• 21 maja 2025 roku – Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Kutnowskiego,

• 23 maja 2025 roku – Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Pabianickiego.

W posiedzeniach uczestniczyli również przedstawiciele instytucji rolnych i okołorolnych. Podczas spotkań omawiano między innymi aktualną sytuację na rynkach rolnych, problemy rolników ze szkodami łowieckimi, aktualne zmiany w systemie płatności bezpośrednich, bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym, aktualne kierunki kształcenia dla rolników, zagrożeń wynikających ze stosowania środków ochrony roślin.

Rozmawiano o chorobach zakaźnych zwierząt, między innymi o pryszczycy, pomorze drobiu, chorobie niebieskiego języka, ASF oraz zasadami bioasekuracji. Rozpatrywano również wnioski dotyczące zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne i leśnych na cele nieleśne.

Komisje IRWŁ

• **8 maja 2025 roku w siedzibie IRWŁ odbyło się spotkanie Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz Komisji Rewizyjnej i Komisji ds. Statutu, Budżetu i Regulaminów IRWŁ, które poprowadził Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski oraz Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Eugeniusz Supera i Wiceprzewodniczący Komisji ds. Statutu, Budżetu i Regulaminów IRWŁ Tomasz Wachulec.** Podczas posiedzenia członkowie komisji zapoznali się ze sprawozdaniem z wykonania budżetu i planu finansowego za 2024 rok, a także z projektem budżetu i planem finansowym na rok 2025.

• **23 maja 2025 roku w siedzibie IRWŁ w Łodzi odbyło się posiedzenie Komisji ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska IRWŁ, które poprowadził Przewodniczący Komisji Jerzy Karsznia.** Między innymi tematyką spotkania była aktualna sytuacja epidemiologiczna z zakresu zagrożenia pryszczycą i ASF dla hodowców w województwie łódzkim. Gościem spotkania był Wojewódzki Lekarz Weterynarii Tomasz Mroczek, który przedstawił i omówił sytuację w województwie łódzkim oraz pokazał, jak rozprzestrzeniają się choroby zwierząt zagrażające produkcji rolnej. Odpowiedział także na szczególne pytania zadawane przez członków komisji.

Komisje szacujące szkody

Delegaci Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego uczestniczą w pracach komisji powołanych do szacowania strat w uprawach rolnych i sadowniczych, które zostały spowodowane przez wiosenne przymrozki na terenie województwa łódzkiego. Działania te prowadzone są w ramach procedury oceny

Posiedzenie Rady Powiatowej IRWL Powiatu Kutnowskiego

szkód w gospodarstwach rolnych dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi w 2025 roku.

Wydarzenia, szkolenia, konferencje

• 8 maja 2025 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim, na prośbę poszkodowanych rolników, odbyło się spotkanie dotyczące strat spowodowanych przez gradobicie, które przeszło przez teren powiatu piotrkowskiego – w szczególności gmin Rozprza i Wola Krzysztoporska. Ulewne opady doprowadziły tam do poważnych zniszczeń upraw. Spotkanie otworzył i poprowadził Janusz Terka – Przewodniczący Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Piotrkowskiego.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele m.in. Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, Starostwa Powiatowego, urzędów gmin, organizacji rolniczych oraz izb rolniczych.

• 9 maja 2025 roku Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Łęczyckiego, ŁODR zs. w Bratoszewicach - Powiatowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego Łęczyca oraz Urząd Gminy Witonia byli organizatorami szkolenia dla hodowców bydła i trzody z powiatu łęczyckiego na temat zagadnień związanych z zagrożeniem wystąpienia pryszczy. W spotkaniu uczestniczył Powiatowy Lekarz Weterynarii w Kutnie oraz przedstawiciel Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Łęczycu.

• 9 maja 2025 roku w ramach Europejskiego Kongresu Odnowy i Rozwoju Wsi w Poznaniu (8-10 maja 2025 roku) odbył się kolejny dzień konferencji zatytułowany „Dzień Europy”. Izba Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentowali: p.o. Dyrektora Biura IRWL Beata Gregorczuk-Rzewuska oraz starszy specjalista Piotr Kociolek.

W czasie kongresu dyskutowano na temat przyszłości obszarów wiejskich w UE i prezentacje dobrych praktyk. Wśród uczestników Kongresu było kilkunastu Ministrów Rolnictwa krajów unijnych w tym Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Czesław Siekierski, komisarz ds. rolnictwa UE Christophe Hansen, władze krajowe i wojewódzkie oraz liczna rzesza rolników, samorządowców oraz przedstawicieli instytucji i firm obsługujących sektor rolniczy. Dodatkowo, Consilium.europa.eu zorganizowała wydarzenia z okazji Dnia Europy, które pozwoliło na poznanie 27 państw członkowskich Unii Europejskiej.

• 14 maja 2025 roku, odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu Opiniodawczo-Doradczego powołanego przez Marszałka Województwa Łódzkiego Joannę Skrzydlewską. Izba Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentował Członek Zarządu IRWL Grzegorz Antoniewski. Zespół został utworzony w celu przygotowania projektu uchwały dotyczącej podziału województwa łódzkiego na obwody łowieckie, ich zaliczenia do odpowiednich kategorii, a także ewentualnych zmian granic tych obwodów lub ich przynależności do kategorii.

• 22 maja 2025 roku Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego uczestniczyła w jubileuszu 30-lecia Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARiMR, który odbył się w Walewi-

cach. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli instytucji rolniczych, administracji rządowej i samorządowej oraz licznych gości związanych z sektorem rolnym. Podczas uroczystości wręczono odznaczenia resortowe pracownikom ARiMR, a także podsumowano dotychczasowe osiągnięcia Agencji w regionie łódzkim, w tym kluczowy wkład w rozwój rolnictwa i wspieranie lokalnych społeczności wiejskich. Izba Rolniczą Województwa Łódzkiego podczas wydarzenia reprezentował Wiceprezes Jacek Ossowicz, składając na ręce kierownictwa ARiMR gratulacje oraz wyrazy uznania za trzy dekady pracy na rzecz polskiego rolnictwa. Z okazji jubileuszu Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego składa serdeczne życzenia dalszych sukcesów, nieustającej satysfakcji z realizowanych działań oraz wytrwałości w codziennej pracy na rzecz rolników i obszarów wiejskich.

• 24-25 maja 2025 roku odbyły się Targi Rolniczo-Ogrodnicze Kościerzyn 2025 organizowane przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, Oddział w Kościerzynie – największa impreza rolnicza w regionie, która jak co roku przyciągnęła tłumy odwiedzających i szerokie grono wystawców z całego kraju.

W targach uczestniczyły firmy prezentujące najnowsze rozwiązania z zakresu mechanizacji rolnictwa, środków do produkcji rolniczej i ogrodniczej, odnawialnych źródeł energii, a także produktów spożywczych i przetwórstwa. Obecne były także instytucje wspierające rozwój wsi i rolnictwa oraz szkoły rolnicze. Izba Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentował Członek Zarządu IRWL Jan Kołodziejczyk, który wręczył puchary - III miejsca w konkursie Maszyn Targów w kategoriach: ciągniki rolnicze oraz maszyny rolnicze i urządzenia techniczne. Gratulujemy!

Dużym zainteresowaniem cieszyły się także inne konkursy: „Najbezpieczniejsza Maszyna”, „Moja ekowies”, etap regionalny „Bitwy Regionów” czy konkurs dla KGW na tradycyjne potrawy z lokalnych produktów. Nie zabrakło również atrakcji dla dzieci, pokazów królików rasowych zorganizowanych przy współpracy z Związkiem Hodowców Królików i Drobnego Inwentarza Ziemi Wieluńskiej oraz występów zespołów ludowych i twórców ludowych z naszego regionu.

W ramach wydarzenia można było odwiedzić m.in. poletka demonstracyjne z kolekcjami odmian ziemniaków, kapusty i kukurydzy, kościerzynską winnicę oraz wyjątkową strefę „Smakuj regionalne”, w której rolnicy oraz Koła Gospodyń Wiejskich częstowali odwiedzających lokalnymi specjałami. **Patronat nad targami objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Czesław Siekierski, Wojewoda Łódzki Dorota Ryl, Marszałek Województwa Łódzkiego Joanna Skrzydlewska oraz Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Bronisław Węglewski.**

• 29 maja 2025 roku odbyło się spotkanie Zespołu Roboczego ds. Gospodarki Łowieckiej. Obrady zaplanowano w formie zdalnej. W posiedzeniu uczestniczył Grzegorz Antoniewski Członek Zarządu IRWL, Przewodniczący Rady Powiatowej IRWL Powiatu Pabianickiego. Podczas spotkania uczestnicy skupili się na dwóch kluczowych zagadnieniach:

1. Propozycji zmiany zasad podziału dochodów z czynszów dzierżawnych za obwody łowieckie, w tym wprowadzenia rekompensat dla rolników.

2. Udziale Skarbu Państwa w pokrywaniu kosztów szkód łowieckich.

Celem prac zespołu jest wypracowanie rozwiązań korzystnych zarówno dla rolników, jak i dla całego systemu gospodarki łowieckiej.

Inna działalność IRWL

• Trwa nabór na szkolenia z zakresu stosowania środków ochrony roślin – kontakt w Biurach Powiatowych IRWL.

• IRWL pomaga rolnikom w wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie.

• Bezpłatny miesięcznik „W Nowej Roli” trafia do mieszkańców wsi w województwie łódzkim, a także rozprowadzany jest do instytucji w całej Polsce. Trafia również do Biblioteki Narodowej w Warszawie oraz do Biblioteki Wojewódzkiej w Łodzi.

• Prawnik IRWL udziela rolnikom bezpłatnych porad prawnych.

Aktualne informacje, działania i interwencje podejmowane przez IRWL dostępne są na stronie internetowej: www.izbarolnicza.lodz.pl oraz na FB IRWL.

Opracowała Sylwia Skulimowska

REKLAMA

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY ZOOTECHNIKA ART.OGRODNICZE OPONY

“ASPOL”

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

Walne Zgromadzenie IRWŁ

aktualne wyzwania rolnictwa i postulaty samorządu rolniczego

Bronisław Węglewski - Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

IV w VII kadencji Walne Zgromadzenie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego odbyło się 2 czerwca 2025 rok w sali konferencyjnej siedziby Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Łodzi przy ulicy Beskidzkiej nr 124. W posiedzeniu Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego uczestniczyli Przewodniczący i Delegaci Rad Powiatowych IRWŁ oraz przedstawiciele instytucji rolniczych.

Walne Zgromadzenie IRWŁ otworzył Prezes Bronisław Węglewski, a obrady poprowadził Członek Zarządu IRWŁ Jan Kołodziejczyk. W Walnym Zgromadzeniu uczestniczył Zarząd IRWŁ - Jacek Ossowicz Wiceprezes Zarządu oraz Członkowie: Grzegorz Antoniewski, Marian Kacprzak, Delegat IRWŁ do KRIR Adam Michaś oraz zaproszeni goście: Robert Nowak - Wiceprezes Krajowej Rady Izby Rolniczych, Marek Mazur Wicewojewoda Łódzki, Andrzej Janik - Dyrektor Wydziału Rolnictwa i Transportu Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, Piotr Było Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Łodzi, Tomasz Mroczek Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Agnieszka Hermel Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, Elżbieta Nawrocka Zastępca Dyrektora Oddziału Regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Łodzi, Przemysław Wodzyński Zastępca dyrektora Oddziału Terenowego KOWR Łódź, Piotr Kopek Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Katarzyna Białek-Traut Dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „T.U.W” w Łodzi, Andrzej Karniszewski - Dyrektor Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach, Włodzimierz Małecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi, Rafał Gajda Zastępca Dyrektora Łódzkiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Grzegorzem Jarzębowski - p.o. Zastępcy Kierownika Biura Działów Społecznych i Środowiskowych i Płatności Bezpośrednich ŁOR ARiMR, Kamilem Kowalskim - Kierownikiem Biura Wsparcia Inwestycyjnego ŁOR ARiMR.

W czasie posiedzenia delegaci i zaproszeni goście omówili szereg istotnych tematów dotyczących aktualnej sytuacji w rolnictwie. Spotkanie było oka-

zją do wymiany doświadczeń oraz zgłoszenia uwag i postulatów, które będą kierowane do odpowiednich instytucji rządowych i samorządowych.

Jednym z najważniejszych punktów obrad były choroby wirusowe zwierząt, w szczególności ASF (afrykański pomór świń) i pryszczycza. Podkreślono konieczność stałej czujności oraz przestrzegania zasad bioasekuracji w gospodarstwach. Zwrócono uwagę na potrzebę większego wsparcia ze strony państwa w zakresie prewencji i skutecznego zwalczania ognisk chorób zakaźnych.

Delegaci sygnalizowali straty w uprawach spowodowane przez wiosenne przymrozki. Poruszono temat efektywności działania komisji szacujących szkody oraz apelowano o uproszczenie procedur zgłaszania strat i ich rekompensaty.

Wśród tematów często podnoszonych przez rolników były również ubezpieczenia rolnicze. Zgłaszano potrzebę większej przejrzystości ofert ubez-

pieczenieli oraz zwiększenia dostępności dopłat do polis. Rolnicy chcą się ubezpieczać, ale stawki są zbyt wysokie. Zwrócono też uwagę na problem z ubezpieczeniem pokryć dachowych w gospodarstwach - niejednokrotnie odrzucanych przez firmy z powodu wieku lub materiału dachu.

Rolnicy wyrazili niepokój związany z procedurami dotyczącymi utylizacji opakowań po środkach ochrony roślin. Wskazano na problemy z ich odbiorem, rosnące koszty oraz potrzebę lepszej organizacji systemu zbiórki.

W trakcie dyskusji poruszono kwestie związane ze składaniem wniosków obszarowych. Uczestnicy spotkania poparli utrzymanie stałego terminu naboru w kolejnych latach, co ułatwia planowanie prac. Pojawiły się także postulaty dotyczące uproszczenia systemu oraz zwiększenia wsparcia doradczego dla rolników, zwłaszcza starszych.

Katarzyna Białek-Traut Dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „T.U.W” w Łodzi

Delegaci zwrócili uwagę na potrzebę dalszego wsparcia dla młodych rolników, którzy coraz częściej borykają się z wysokimi kosztami inwestycji i ograniczonym dostępem do ziemi. Podkreślono również rolę dotowanego materiału siewnego w poprawie jakości produkcji roślinnej.

Rozmawiano również o wystąpieniu z wnioskiem o zmianę obowiązujących przepisów dotyczących odległości, w jakiej mogą odbywać się polowania od budynków mieszkalnych. Obecnie minimalna odległość wynosi 150 metrów. Wnioskowana zmiana zakłada jej zmniejszenie do 100 metrów – pod warunkiem stosowania przez myśliwych reduktorów dźwięku (tłumików). Celem proponowanego rozwiązania jest ułatwienie prowadzenia skutecznych polowań redukcyjnych, co w konsekwencji przyczyni się do ograniczenia szkód w uprawach rolnych, powodo-

Marek Mazur - Wicewojewoda Łódzki

Jan Kołodziejczyk - Członek Zarządu IRWL

wanych przez nadmiernie liczną zwierzynę łowną i leśną. Delegaci IRWL podkreślili, że obecny stan prawny często uniemożliwia szybkie reagowanie na zgłoszenia rolników, a zmiana przepisów pozwoliłaby na lepsze zabezpieczenie gospodarstw przed stratami.

Dyskutowano również o szkodach spowodowanych przez dzikie ptactwo, zwłaszcza w rejonach objętych ochroną środowiskową. Uczestnicy apelowali o wprowadzenie mechanizmów rekompensat dla rolników, których uprawy są niszczone przez ptaki.

W trakcie spotkania poruszono również temat eksportu ziemniaków – jego ograniczeń oraz barier administracyjnych i fitosanitarnych. Podkreślono potrzebę wsparcia ze strony państwa w działaniach eksportowych.

Zwrócono także uwagę na znaczenie i problemy spółek wodnych, odpowiedzialnych za meliorację i utrzymanie urządzeń wodnych. Wskazano na potrzebę lepszego finansowania i szerszego wsparcia organizacyjnego tych struktur, zwłaszcza w kontekście zmian klimatycznych i coraz częstszych okresów suszy.

Poniższe wnioski zostały przyjęte podczas IV posiedzenia Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego VII kadencji i przekazane do Wojewody Łódzkiego oraz do Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o ich rozpatrzenie i podjęcie dalszych konkretnych działań.

1. Podjęcie działań w sprawie zmiany przepisów dotyczących terminu składania wniosków o dopłaty bezpośrednie. Wnioskujemy o przesunięcie terminu składania wniosków o dopłaty bezpośrednie. Obecny termin od 15 marca do 15 maja był dobry, kiedy dopłaty bezpośrednie wchodziły do Polski.

Od kilku lat widać znacząc różnice w zmianach klimatycznych w naszym kraju, przez co zmieniały się ramy czasowe siewów i zbiorów znane nam od dziesiętek lat. Brak śniegu, susza, powódzie i podtopienia. Pogoda przechodzi ze skrajności w skrajność, zmiany klimatu sprawiły, że robi się u nas klimat śródziemnomorski. Noce chłodne, a dni upalne. To wszystko sprawia, że rolnik do końca nie może przewidzieć co posieje i zasadzi. Wnioskujemy, aby przesunąć i wydłużyć termin składania wniosków o dopłaty bezpośrednie i ustanowić nowy od 1 kwietnia do 15 czerwca. Ostatnie kilka lat pokazało, że i tak co roku wydłużane były wnioski średnio o miesiąc i w tym roku jest to samo. Obserwując terminy skła-

dania wniosków przez rolników widać największe zainteresowanie w końcówce kwietnia i w maju.

2. Podjąć działania, aby koszty udziału delegatów izb rolniczych w komisjach szacujących szkody w uprawach rolnych spowodowanych niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi były pokrywane z budżetu państwa.

3. Podjąć działania, aby w 2026 roku nabór wniosków o dopłaty do materiału siewnego w formule de minimis odbywał się w wersji elektronicznej i papierowej. Wypełnienie wniosków przez aplikację eWnioskiPlus będzie ułatwieniem dla części rolników oraz doradców rolnych.

4. Podjąć działania w sprawie redukcji populacji ptaków wolnożyjących (m.in. wrony, gawrony, kruki, żurawie, czaple), gdyż stanowią one zagrożenie przenoszenia chorób zakaźnych. Ptaki te powodują wielkie straty w uprawach zbóż, kukurydzy. Jest ich coraz więcej i są wybierają całe plantacje nasion posianych zbóż, kukurydzy i warzyw. Rolnicy ponoszą duże straty, gdyż muszą siał te same uprawy po 2-3 razy w roku. Również wnioskujemy o zwiększenie dostępności środków chemicznych do zaprawiania nasion w celu odstraszania tych ptaków.

5. Podjąć działania mające na celu zwiększenie sanitarnego odstrzału dzików i innej zwierzyny łownej, gdyż drastycznie wzrasta jej populacja powodując duże straty w uprawach rolnych.

6. Podjąć stosowne działania, aby możliwe było szacowanie strat przymrozkowych w uprawach innych niż sadownicze na przykład: zboża, rośliny strączkowe, kukurydza, truskawka. Wyżej wymienione uprawy ucierpiały podczas wio-

Robert Nowak - Wiceprezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

sennych przymrozków. Wniosek, aby powołać gminne komisje do spraw oszacowania strat w gospodarstwach rolnych w wyniku niekorzystnych działań atmosferycznych (przymrozki wiosenne) szacowały również straty w wyżej wymienionych uprawach.

7. Podjąć działanie w sprawie zmiany przepisów dotyczących zmniejszenia odległości polowań od budynków mieszkalnych ze 150 m do 100 m, przy zastosowaniu reduktorów dźwięku (tłumików). Ułatwienie polowań myśliwym, doprowadzi do ograniczenia strat w uprawach rolniczych spowodowanych przez zwierzynę łowną i leśną.

8. W przestrzeni publicznej pojawił się pomysł polskich producentów rolnych, aby gospodarstwa do 10 ha mogły być przejmowane przez większe gospodarstwa chcące się rozwijać za określone dopłaty dla przekazujących ziemię. Pomysł jest bardzo szkodliwy i zagrażający funkcjonowaniu małych gospodarstw i zrodzi to większe bezrobo-

cie na wsi. Wprowadzenie tego w życie spowoduje trudne do przewidzenia konsekwencje.

Podczas obrad IV posiedzenia Walnego Zgromadzenia VII kadencji Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego członkowie udzielili absolutorium Zarządowi IRWŁ. Bronisław Węglewski, Prezes IRWŁ podziękował delegatom za okazane zaufanie oraz poparcie dla dotychczasowych działań Zarządu.

W trakcie obrad zaprezentowano również ofertę firm działających na rzecz rolnictwa. Przedstawiciele firm przedstawili rozwiązania i produkty skierowane dla rolników. Kingspan - firma specjalizująca się przede wszystkim w zbiornikach do magazynowania cieczy, szczególnie w zakresie paliw, nawozów płynnych, wody oraz ścieków. Firma Venol Motor Oil to polski producent olejów silnikowych, smarów i innych płynów eksploatacyjnych, oferuje produkty przystosowane do pracy w trudnych warunkach polowych, zarówno dla ciągników, jak i maszyn rolniczych. Nowoczesne technologie dla rolnic-

twa – Agrokopter, dzięki zaawansowanym dronom wspiera gospodarstwa na każdym etapie – od monitoringu po opryski, pomagając oszczędzać czas, zasoby i środowisko. Spotkanie stanowiło okazję do bezpośredniego kontaktu z dostawcami oraz zapoznania się z aktualną ofertą rynkową.

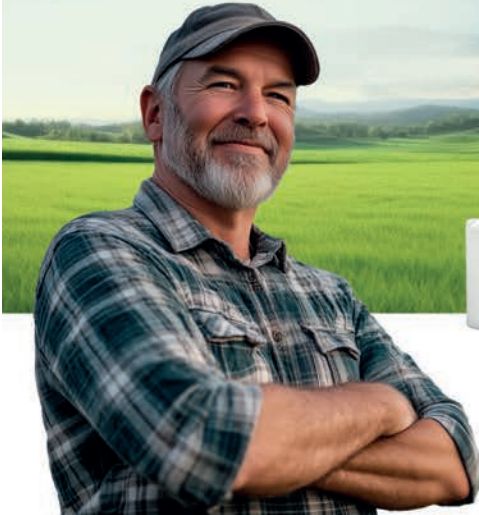
Goście oraz członkowie Walnego Zgromadzenia mieli również okazję skosztować truskawek i soków przywiezionych z gospodarstw: Prezesa IRWŁ Bronisława Węglewskiego i Wiceprezesa IRWŁ Jacka Ossowicza.

Spotkanie przedstawicieli samorządu rolniczego stanowiło ważne forum wymiany doświadczeń oraz omówienia kluczowych problemów, z jakimi mierzą się rolnicy w regionie. Poruszono wiele istotnych tematów dotyczących zarówno bieżących wyzwań, jak i przyszłości rolnictwa. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego deklaruje kontynuację działań na rzecz poprawy warunków gospodarowania na wsi oraz reprezentowania interesów rolników na szczeblu regionalnym i krajowym.

Opracowała Sylwia Skulimowska

REKLAMA

Twój partner w rolnictwie od 25 lat w Polsce!

Kingspan Water & Energy sp. z o.o.
ul. Topolowa 5, 62-090 Rokietnica
Tel: +48 61 814 44 00, E: zbiorniki@kingspan.pl
kingspan.pl/titan

TOMASZ SKIBA	T: +48 605 111 325
JACEK GAWRONEK	T: +48 693 200 934
GRZEGORZ POTRAWIĄK	T: +48 605 553 390
TOMASZ BAJECER	T: +48 609 308 032

Bezawaryjna praca zaczyna się od dobrego oleju!

PIKNIK • TRUSKAWKOWY •
29.06.2025 •
PIKNIK • TRUSKAWKOWY •

Sfinansowany ze środków
Funduszu Promocji Owoców i Warzyw

Krajowa Rada
Izb Rolniczych

Gmina
Buczek

JAKIE ZMIANY CZEKAJĄ WAS W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY?

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opracowało nową ustawę o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która weszła w życie 1 czerwca 2025 r. Nowa ustawa wprowadza wiele modyfikacji, odpowiadających na wyzwania rynku pracy XXI wieku, przedstawiamy kilka z nich:

Co się zmienia w urzędzie pracy dla osób bezrobotnych?

Przede wszystkim to **cyfryzacja**. Od 1 czerwca rejestracji osoba bezrobotna może dokonywać osobiście w urzędzie pracy oraz elektronicznie za pośrednictwem formularza ze strony praca.gov.pl. Potrzebne w tym celu jest posiadanie profilu zaufanego. Nowa ustawa zezwala ponadto na rejestrację w urzędzie w miejscu zamieszkania, a nie jak dotychczas zameldowania.

- Status bezrobotnego przysługuje przez okres 3 lat od dnia rejestracji (dla osób zarejestrowanych przed wejściem w życie nowej ustawy okres ten liczony jest od 1 czerwca 2025 r.)
- Ponowne nabycie statusu bezrobotnego może nastąpić w wyniku ponownej rejestracji po upływie 90 dni.
- Niezdolność do pracy, która nie powoduje utraty statusu, może trwać do 180 dni.
- Co ważne **dla posiadaczy gospodarstw rolnych** – będą mogli rejestrować się w urzędzie pracy **bez względu na wielkość gospodarstwa**

- Od 1 czerwca wypłaty świadczeń dla bezrobotnych odbywać się będą wyłącznie na rachunek płatniczy.

WYSOKOŚĆ ZASIŁKU DLA BEZROBOTNYCH OD 1 CZERWCA 2025 R. WYNOSI 1 721,90 ZŁ BRUTTO MIESIĘCZNIE W OKRESIE PIERWSZYCH 90 DNI POSIADANIA PRAWA DO ZASIŁKU

Rząd wprowadza całkowicie nowe formy wsparcia. Na czym polegają?

Nowa ustawa to także całkowite nowości. Jakież? Na przykład dofinansowanie wynagrodzenia dla osób **powyżej 50 roku życia**. Przysługują one bezrobotnym kobietom w wieku 50-60 lat oraz mężczyznom w wieku 50-65 lat przez okres 12 miesięcy. Dofinansowanie może być przyznane maksymalnie w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę. Aby otrzymać tego typu wsparcie pracodawca musi utrzymać bezrobotnego w zatrudnieniu przez kolejne 6 miesięcy.

W ostatnich latach, co szczególnie wypukliła pandemia, modna stała się praca zdalna. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom kolejną nowością przygotowaną przez ministerstwo jest grant na utworzenie stanowiska **pracy zdalnej**. Wysokość tego wsparcia może wynosić maksymalnie 3-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest zatrudnianie bezrobotnego przez okres **12 miesięcy** w pełnym wymiarze czasu pracy lub **18 miesięcy** w co najmniej połowie tego wymiaru.

Pracodawco, chcesz wyposażać lub doposażać stanowisko pracy?

Doposażenie stanowiska pracy ze środków PUP to wsparcie dla tych pracodawców, którzy chcą utworzyć lub zmodernizować swoją firmę bądź instytucję zatrudniając **osobę bezrobotną**, zarejestrowaną w urzędzie pracy. Tego typu wsparcie mogą uzyskać m.in. przedsiębiorcy, niepubliczne szkoły i przedszkola, a także **osoby prowadzące gospodarstwa rolnicze**.

Wysokość refundacji wynosi maksymalnie **4-krotność** przeciętnego wynagrodzenia przy utrzymaniu stanowiska przez przynajmniej **12 miesięcy** oraz maksymalnie **6-krotność** przy okresie co najmniej **18 miesięcy**.

Podejmujesz zatrudnienie poza miejscem dotychczasowego zamieszkania lub chcesz pracować zdalnie?

Ministerstwo zapewniło możliwość przyznawania przez Powiatowy Urząd Pracy w imieniu starosty **bonu na zasiedlenie** dla **wszystkich** bez względu na wiek. Dotychczas tego typu wsparcie przysługiwało tylko osobom do 30 roku życia.

O bon na zasiedlenie może starać się osoba, która wykonuje pracę w odległości co najmniej **80 km** od miejsca zamieszkania lub czas jej dotarcia i powrotu z pracy przekracza łącznie **3 godziny** dziennie. Wsparcie może być przyznane w wysokości nie wyższej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia.

W ostatnich latach, co szczególnie wypukliła pandemia, modna stała się praca zdalna. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom kolejną nowością przygotowaną przez ministerstwo jest grant na utworzenie stanowiska pracy zdalnej. Wysokość tego wsparcia może wynosić maksymalnie 3-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest zatrudnianie bezrobotnego przez okres **12 miesięcy** w pełnym wymiarze czasu pracy lub **18 miesięcy** w co najmniej połowie tego wymiaru.

Co nowego w ofercie dla stażystów?

Urząd Pracy w 2025 roku to realne wsparcie dla bezrobotnych, ale również pracodawców. Staże czy prace interwencyjne – to formy wsparcia, z których z roku na rok korzysta coraz więcej zarówno instytucji publicznych jak i prywatnych firm.

Bezrobotny może ubiegać się w Powiatowym Urzędzie Pracy o skierowanie na staż lub samodzielnie znaleźć organizatora stażu. Minimalny czas trwania stażu to **3 miesiące**. Nie można go odbywać u pracodawcy, u którego wcześniej odbywano staż lub było się zatrudnionym. Podczas odbywania stażu bezrobotnemu przysługuje stypendium w wysokości **160%** kwoty zasiłku dla bezrobotnych. Za okres choroby stażyście przysługuje stypendium w połowie wysokości.

Zmiany również w pracach interwencyjnych:

Pracodawca może zatrudnić osobę bezrobotną z dofinansowaniem jej wynagrodzenia przez urząd pracy. Okres tego typu zatrudnienia to minimum **3 miesiące**. Następnie po zakończeniu wsparcia z urzędu pracodawca musi utrzymać zatrudnienie przez co najmniej połowę okresu, za który otrzymał pomoc z PUP. Skierowania do prac interwencyjnych nie może otrzymać bezrobotny, który w ciągu ostatnich 90 dni był zatrudniony w ramach tych prac u tego samego pracodawcy.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy. Co się zmienia?

Pabianicki PUP jest **liderem** w pozyskiwaniu środków dla pracodawców w województwie łódzkim – świadczy o tym to, że do Powiatu Pabianickiego trafiło na początku tego roku rekordowe ponad 3,3 mln zł na podnoszenie kwalifikacji.

Dzięki środkom z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, który jest jednym z naszych największych priorytetów, przedsiębiorcy z naszego powiatu mogą rozwijać swoje firmy doszkalając pracowników. W pierwszym tegorocznym

naborze wpłynęło do nas prawie 400 wniosków. – mówi **Sylvia Gawrońska-Zdzienicka** – Dyrektor PUP.

Od nowego roku zacznie obowiązywać nowe prawo, które zakłada m.in. dostęp do środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego dla **jednoosobowych działalności gospodarczych**. Do tej pory ze środków KFS mogli korzystać tylko pracodawcy. Wsparciem będzie można objąć także zatrudnionych w ramach umów cywilnoprawnych.

Chcesz otworzyć własną działalność?

Aby ubiegać się o dofinansowanie do otwarcia własnej firmy, które może być przyznane w wysokości nie wyższej niż **6-krotność** przeciętnego wynagrodzenia musisz spełniać kilka warunków:

- Nie korzystać dotychczas z bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej
- Nie prowadzić działalności gospodarczej za granicą
- W ostatnim roku nie prowadzić własnej działalności gospodarczej
- Nie składać jednocześnie wniosku do innego Powiatowego Urzędu Pracy
- W ciągu ostatnich 2 lat nie być osobą prawomocnie skazaną za składanie fałszywych zeznań, oświadczeń oraz za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów i skazaną za przestępstwa skarbowe

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej będzie można pozyskać na zakup środków trwałych takich jak maszyny, urządzenia, wyposażenie czy towary niezbędne do prowadzenia działalności.

*Widzimy rosnące zainteresowanie pozyskiwaniem środków na własne działalności. W dzisiejszych czasach wiele ludzi szczególnie młodych, przedsiębiorczych i pełnych pomysłów zamiast tzw. ryby woli otrzymać wędkę, czyli wsparcie początkowe. Dalej poradzą sobie sami, bo wiedzą czego chcą – tłumaczy **Gabriel Grzejszczak** – Zastępca Dyrektora PUP.*

Więcej informacji o wszystkich formach wsparcia proponowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach można uzyskać na stronie internetowej **pabianice.praca.gov.pl** oraz na mediach społecznościowych urzędu m.in. na profilu urzędu na Facebooku. Zachęcamy ponadto do odwiedzania siedziby urzędu w Pabianicach oraz Filii w Konstancynie Łódzkiej.

Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach

ZMIENIAMY SIĘ DLA WAS

Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach

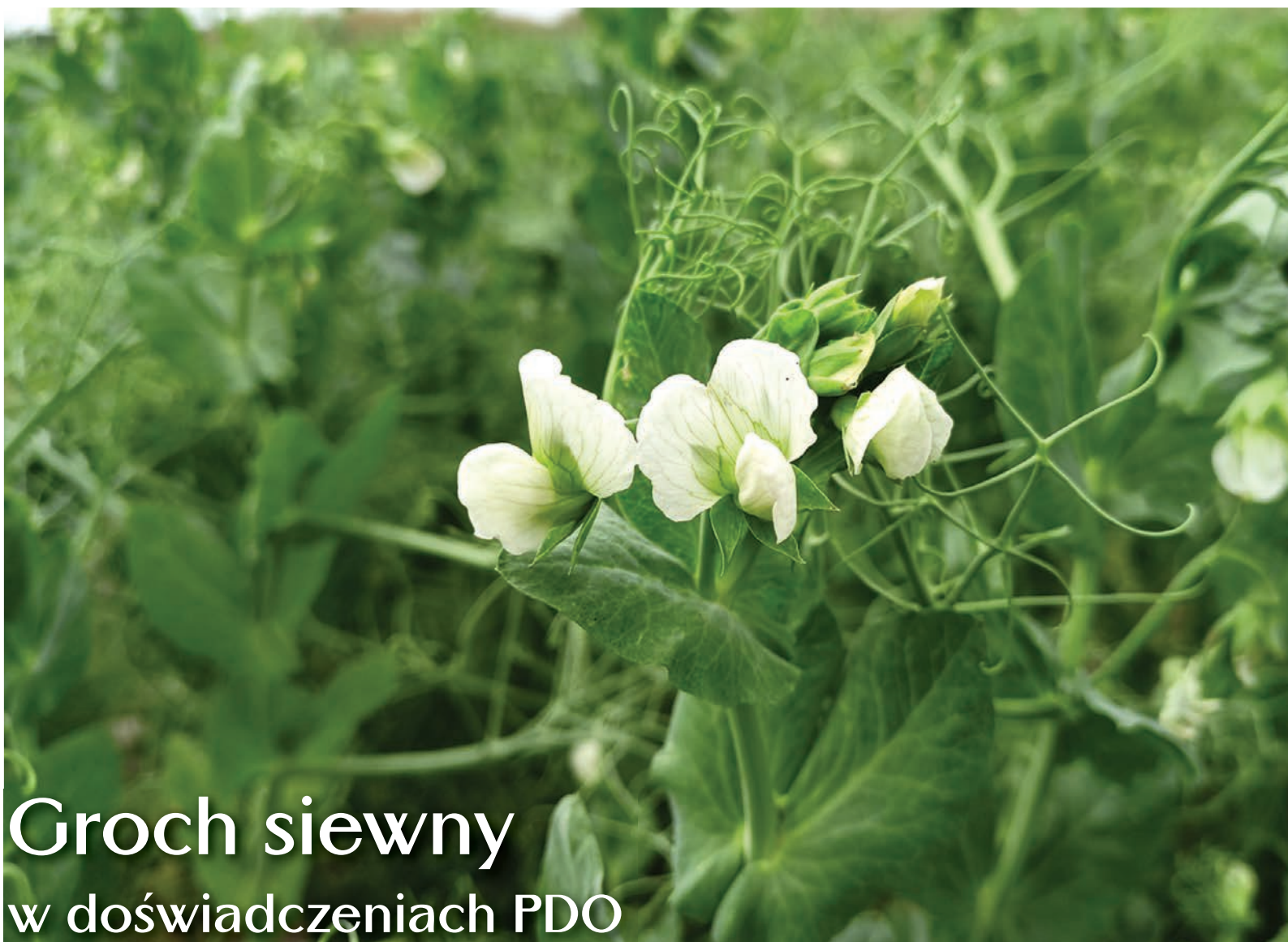
Siedziba

- ul. Waryńskiego II 95-200 Pabianice
- 42 22 54 200
- pabianice.praca.gov.pl

Filia

- ul. Jana Pawła II 26 95-050 Konstancynów Łódzki
- 42 21 11 916

Groch siewny w doświadczeniach PDO

*Groch siewny (*Pisum sativum*) to jedna z najważniejszych roślin bobowatych grubonasiennych uprawianych w Polsce. Jego obecność na polskich polach ma długą i bogatą historię. Ceniony nie tylko za wysoką wartość odżywczą, ale również za korzystny wpływ na żyzność gleby. Dziś groch siewny wraca do łask. Rośnie zapotrzebowanie na rośliny białkowe, a trendy ekologiczne sprawiają, że coraz więcej rolników sięga po tę roślinę jako element zrównoważonego systemu produkcji.*

Groch doskonale wpisuje się w ideę rolnictwa przyjaznego środowisku. Pełni ważną funkcję w systemach uprawy roślin jako roślina fitosanitarna. Jego korzenie wchodzą w symbiozę z bakteriami brodawkowymi

(*Rhizobium leguminosarum*), co umożliwia biologiczne wiązanie azotu atmosferycznego. Jako element zmianowania poprawia strukturę gleby i ogranicza rozwój patogenów. Dzięki krótkiemu okresowi wegetacji świet-

nie sprawdza się jako przedplon dla zbóż ozimych, takich jak pszenica czy rzepak. Dodatkowym atutem jest duża wierność plonowania w latach.

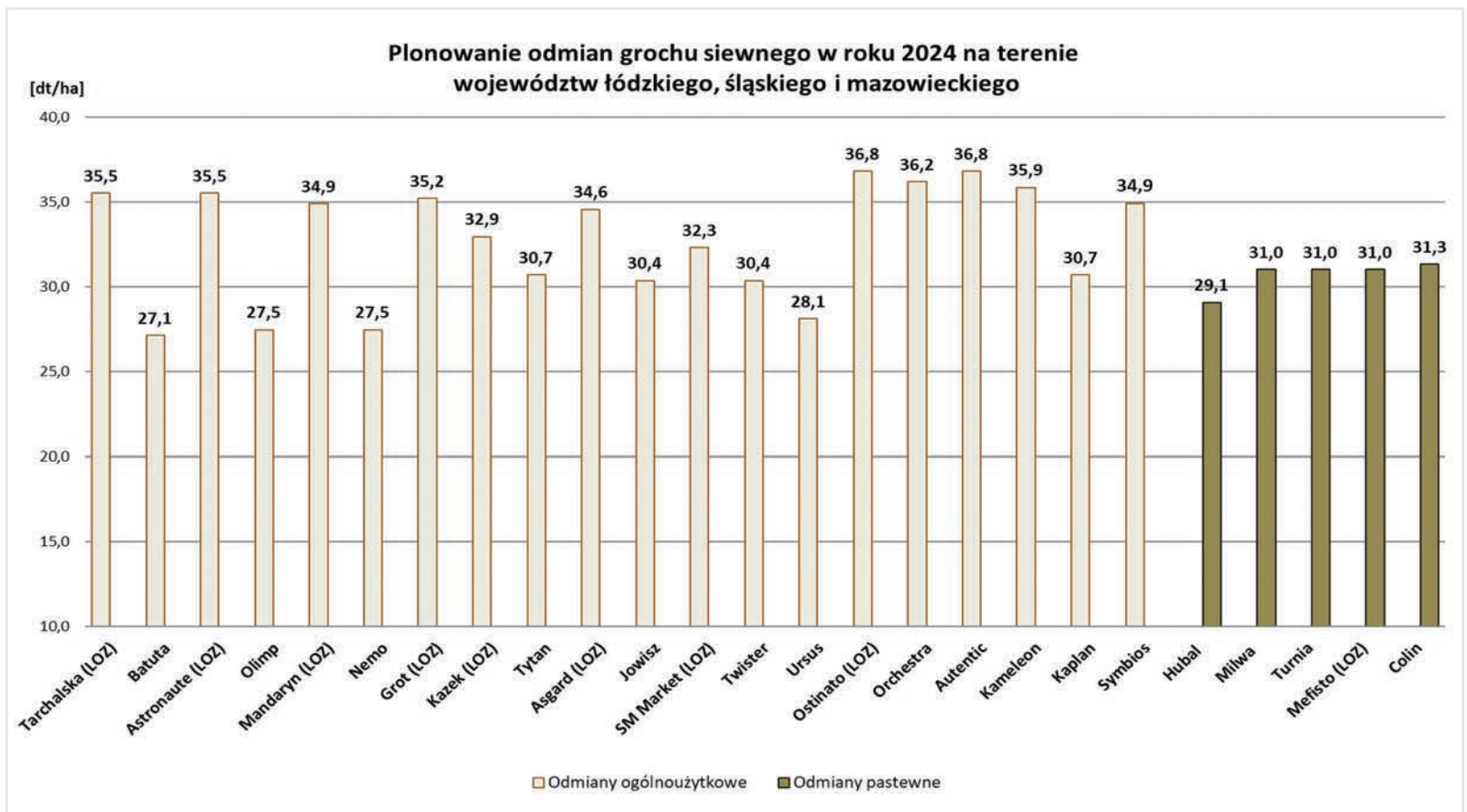
Groch preferuje gleby średniozwięzłe, o dobrej strukturze, przewiewne, niezaskorupiające się. Jest wrażliwy na nadmiar wody oraz zakwaszenie gleby. Zaleca się wczesny wysiew grochu – najlepiej bezpośrednio po rozpoczęciu wiosennych prac polowych. Roślina ta może być uprawiana zarówno w czystym siewie, jak i w mieszkach, co zwiększa jej uniwersalność i dostosowanie do różnych warunków glebowych oraz potrzeb gospodarstw. Na tle innych roślin białkowych groch wyróżnia się znakomitą konkurencyjnością wobec chwastów. Silny wzrost i zdolność do szybkiego zakrywania międzyrzędzi sprawiają, że jest doskonałym wyborem dla rolnictwa ekologicznego – minimalizując potrzebę stosowania chemicznych środków ochrony roślin.

Dwie grupy odmian – różne zastosowania

W Krajowym Rejestrze (KR) wpisanych jest obecnie (stan na 11.06.2025) 31 odmian grochu siewnego. Dzielą się one na dwie główne grupy:

- **Odmiany ogólnoużytkowe** – to 22 zarejestrowane odmiany, charakteryzujące się wąslistną formą, średnio-wysokimi roślinami, białymi kwiatami i żółtymi nasionami. Choć ich głównym przeznaczeniem jest produkcja paszy, wiele z tych odmian doskonale sprawdza się także w kuchni. Ich uniwersalność sprawia, że cieszą się coraz większym zainteresowaniem zarówno wśród rolników, jak i konsumentów. Kielki grochu cieszą się rosnącą po-

pularnością w przemyśle spożywczym. Ze względu na swoje walory smakowe, wartości odżywcze oraz prozdrowotne właściwości, coraz częściej wykorzystywane są jako składnik sałatek, kanapek, dań wegetariańskich oraz różnorodnych produktów gotowych.

• **Odmiany pastewne** – obecnie zarejestrowanych jest 9 takich odmian. Wyróżniają się zróżnicowaną wysokością roślin, różnym ulistnieniem oraz barwą kwiatów i nasion. Cechują się wyższą zawartością białka i surowego włókna, co czyni je cennym surowcem paszowym – zarówno w postaci nasion, jak i zielonki.

Groch siewny to roślina, która może odegrać ważną rolę w rozwoju nowoczesnego, przyjaznego środowisku rolnictwa. Jego uprawa przyczynia się do zwiększenia niezależności naszego kraju w produkcji białka roślinnego. W kontekście rosnącego zapotrzebowania na białko roślinne w Europie oraz dążenia do ograniczenia importu śruty sojowej (często genetycznie modyfikowanej), groch siewny zyskuje na znaczeniu jako krajowe źródło białka.

Sezon wegetacyjny 2024 roku charakteryzował się

wyjątkowo skąpych opadami, co istotnie wpłynęło na wyniki plonowania roślin uprawnych. Szczególnie dotkliwie skutki suszy odczuły rośliny bobowate grubonasienne, których plony były wyraźnie niż-

szere, dobór odpowiednich odmian staje się kluczowy dla uzyskania zadowalających plonów. Pomocna w tym zakresie może być Lista Odmian Zalecanych (LOZ). Lista ta obejmuje odmiany, które przeszły

LOZ Lista Odmian Zalecanych

1. Asgard
2. Astronaute
3. Grot

4. Kazek
5. Mandaryn
6. Mefisto (odmiana pastewna)

7. Ostinato (CCA)
8. SM Market
9. Tarchalska

sze niż w latach ubiegłych. Na tle innych gatunków bobowatych grubonasiennych skutki suszy najlepiej zniosły groch siewny oraz soja. Oba gatunki wykazały wyższą tolerancję na niedobór wody. Wśród odmian grochu siewnego, które najlepiej sprawdziły się w suchym 2024 roku, na szczególne wyróżnienie zasługują: Tarchalska, Astronaute, Mandaryn i Grot. W warunkach coraz częstszych anomalii pogodowych, takich jak susza czy ekstremalne tempe-

co najmniej dwuletnie badania, potwierdzające ich przydatność do uprawy w konkretnym regionie. Na rok 2025 w województwie łódzkim rekomendowanych do uprawy jest dziewięć odmian grochu siewnego.

Anita Markiewicz
SDOO
w Sulejowie

Największe zagrożenia dla produkcji świń w Polsce i Europie

Produkcja rolnicza, a w szczególności zwierzęca, w dobie globalizacji znalazła się w bardzo nietypowej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Z jednej strony rynkowo-ekonomiczny nacisk powoduje konieczność koncentrowania produkcji i ciągłego zwiększania jej wydajności, co znajduje odzwierciedlenie w zmianach struktury gospodarstw rolnych w skali całego świata. Z drugiej strony narasta społeczno-polityczna krytyka produkcji wielkotowarowej jako czynnika pogarszającego dobrostan zwierząt, niszczącego środowisko naturalne i prowadzącego do wzrostu globalnego ocieplenia. Na to wszystko nakłada się problem narastającego przeludnienia, prowadzącego do utrzymywania się w skali świata ogromnego problemu głodu i niedożywienia, co wskazuje na racjonalność kierunku rozwoju rolnictwa ilościowego a nie jakościowego. Ale są rejony świata, gdzie poziom życia pozwala zapomnieć o klęsce głodu i skupiać się tylko na własnym komforcie i spełnianiu jakościowych zachcianek. Coraz łatwiejsze mechanizmy handlu międzynarodowego a nawet międzykontynentalnego powodują gigantyczne zamieszanie w zakresie rentowności produkcji, a także jakości oferowanych na rynku produktów żywnościowych. Na to wszystko nakłada się coraz głośniejsza i coraz bardziej agresywna retoryka ideologii wegańskiej, sugerująca jakoby rezygnacja z produkcji zwierzęcej stanowiła najprostsze rozwiązanie wszystkich problemów. A w środku tego kotła czarownic jest rolnik, który musi podjąć decyzję, co zrobić ze sobą, swoim gospodarstwem, swoją produkcją w sytuacji kompletnego braku jakiegokolwiek stabilności najważniejszych czynników warunkujących dalsze funkcjonowanie na rynku.

Choroby

Do niedawna choroby zakaźne, szczególnie te zwalczane z urzędu o charakterze pandemicznym, uważane były za jedną z najistotniejszych przyczyn potencjalnych pro-

blemów produkcji świń. Globalne zawirowania rynkowe w związku z afrykańskim pomorem świń pokazały, że rzeczywiście jest to czynnik istotnie destabilizujący sytuację ekonomiczną branży, jednak przy szerokim rozpowszechnieniu, kiedy problem staje się udziałem wielu państw, szybko opracowywane są rozwiązania przywracające względny spokój. Oczywiście producenci z terenów objętych zagrożeniem muszą liczyć się z konsekwencjami w postaci obniżonych cen żywca i utrudnień w wymianie handlowej, ale co do zasady nie są one czynnikami całkowicie blokującymi. Przy zachowaniu wysokich standardów bioasekuracji nawet gospodarstwa w strefie zapowietrzonych mogą utrzymać status bezpiecznej produkcji. Mówiąc wprost, z chorobami można nauczyć się żyć a ich wpływ zarówno na globalne jak i na lokalne wskaźniki ma charakter przejściowy. Obecnie u naszych granic rozwija się epidemia kolejnej zwalczanej z urzędu choroby – pryszczycy. Wnioski wyciągnięte ze spóźnionych i mało skutecznych działań w początkach ASF pozwalają mieć nadzieję, że z tym problemem poradzimy sobie lepiej.

Rentowność produkcji

Produkcja świń jest wręcz modelowym przykładem cykliczności koniunkturalnej obejmującej naprzemienne występowanie okresów prosperity z kryzysami. Sam fakt ich występowania nie jest szczególnie dotkliwy, problem zaczyna się wówczas, kiedy zmiany rentowności mają bardzo wysoką amplitudę, zaś okresy opłacalności i jej braku wykazują duże różnice w czasie trwania. Z tym niestety zetknęliśmy się w Polsce od wejścia w strukturę UE kilkakrotnie, czego efektem był ogromny spadek pogłowia świń i uzależnienie rynku wieprzowiny od importu, żywca, warchlaków do tuczu oraz półtuszy. Od 2011 roku Polska jest importerem netto w zakresie produktów wieprzowych, ponieważ rodzima produkcja nie jest w stanie pokryć po-

trzeb wewnętrzny rynku konsumenckiego. Czy istnieje szansa na zmianę tej niekorzystnej sytuacji? Patrząc realnie – raczej nie. Wynika to przede wszystkim z widocznej od lat tendencji do długich okresów kryzysu przy relatywnie krótkich okresach prosperity w zakresie rentowności produkcji. Taki układ pozwala na przetrwanie na rynku producentów o intensywnej produkcji, redukując znaczenie i strukturalny udział gospodarstw mniejszych. Jest to też układ rynkowy promujący integrację gospodarstw, przy czym jak pokazała ostatnia dekada, przede wszystkim integrację pionową z tzw. nakładczą produkcją kontraktową. Jakie są przyczyny znalezienia się produkcji rodzimej w takiej sytuacji? Jest ich wiele i ich szczegółowe omówienie wymagałoby napisania książki a nie artykułu. Dlatego w tym miejscu pominęmy istotny, ale obecnie mniej aktualny aspekt historyczny, a skupimy się tylko na rzeczywistości ostatnich lat. A w tej rzeczywistości dominującym efektem jest import.

Import ... niemal wszystkiego?

Polska produkcja świń bazuje na imporcie od momentu wejścia w strukturę UE. Te importowe trendy pojawiły się już wcześniej, w latach dziewięćdziesiątych, ale dopiero po 2004 roku dynamika tego procesu spowodowała powstanie realnego zagrożenia stabilności rynku. Wszystko zaczęło się od genetyki. Krajowe rasy świń nie potrafiły skutecznie obronić się przed napływem genetyki importowanej, ponieważ ich potencjał produkcyjny i idąca za nim opłacalność produkcji nie dawały gwarancji przetrwania na coraz bardziej konkurencyjnym rynku. To otworzyło niszę do wejścia na rynek zagranicznych korporacji genetycznych, które skwapliwie z tego skorzystały, przyczyniając się do dalszej redukcji znaczenia i tak już mocno osłabionej genetyki polskiej. Udział strukturalny i znaczenie poszczególnych linii genetycznych dość mocno różnicował się w czasie, od dominacji PIC, poprzez rosnące znaczenie Penarlan i Topigs Norsvin z ograniczeniem roli PIC, aż po obecną sytuację dominacji genetyki duńskiej. Zawsze jednak w tych 3 dekadach niezmienna pozostawała stała tendencja do ciągłej redukcji znaczenia genetyki polskiej, aż po obecną sytuację, w której stała się ona marginalnym uczestnikiem tego rynku. To spowodowało uzależnienie krajowej produkcji towarowej od rynków międzynarodowych, w tym rynku walutowego z wahaniami relacji E i \$ do PLN, czego efektem było pogłębienie amplitudy wahań rentowności, bez możliwości ich złagodzenia w polityce wewnętrznej. Drugim elementem destrukcji był zakaz stosowania mączek zwierzęcych w żywieniu świń, czego efektem był szybki wzrost importu poekstrakcyjnej śruty sojowej jako głównego źródła białka paszowego. Jako towar w 100% importowany, śruta sojowa stała się narzędziem polityczno-gospodarczego nacisku, zaś wahania cen tego surowca pogłębiały zapaść ekonomiczną w okresach braku opłacalności produkcji. Jak pokazują analizy długookresowe, niska cena rynkowa śrutu sojowej sytuuje ją na pozycji bardzo atrakcyjnego ekonomicznie surowca paszowego, ale brak możliwości kontrolowania zmiany cen powoduje, że jest to surowiec o bardzo wysokim wskaźniku ryzyka, zewnętrznym wpływom na opłacalność krajowej produkcji. Biorąc to pod uwagę, poszukiwanie alternatywnych źródeł białka paszowego jest jak najbardziej uzasadnione. W zakresie zaopatrzenia rynku paszowego w surowce energetyczne – zboża, w zasadzie Polska jest samowystarczalna. Przynajmniej jak chodzi o wolumeny zużycia w stosunku do wartości produkcji. Jest to jednak nieco bardziej skomplikowane od

momentu kiedy weszliśmy na wspólnotowy rynek rolny. Silne ssanie z rynków zachodnioeuropejskich powoduje brak stabilności i przewidywalności cen zbóż na rynku krajowym, uzależniając opłacalność krajowej produkcji świń od czynników zewnętrznych. Jest to zatem kolejny przykład niekorzystnej sytuacji w produkcji, wywołanej handlową wymianą międzynarodową, nawet jeżeli nie importem jako takim. Bez wątpienia natomiast Polska jest importem niezbędnych w produkcji technologii. Począwszy od technologii budowlanych, poprzez cały zakres wyposażenia pomieszczeń w systemy wentylacji, ogrzewania, zadawania paszy, czy utylizacji odchodów poprzez produkcję biogazu, zdecydowana większość krajowych gospodarstw prowadzi produkcję w oparciu o technologie importowane. Istniejące od lat siedemdziesiątych, lub nowo rozwijane inicjatywy zmierzające do wypracowania technologii rodzimych były szybko duszone poprzez intensywny import gotowych technologii z zachodu. Polski rolnik zachłystał się gotowymi rozwiązaniami, a politycy nie zadbali o ochronę rynku wewnętrznego i bardzo szybko doprowadziło to do nieodwracalnego uzależnienia kraju od importu. Trudno na dziś wyobrazić sobie możliwość zmiany tej niekorzystnej sytuacji, w której Polska jest formalnym członkiem UE, ale wciąż w pozycji eksportera tanich surowców i nisko przetworzonych produktów, zaś importera drogich wysokich technologii. Ta sytuacja będzie miała prawdopodobnie jeszcze poważniejsze konsekwencje w niedalekiej przyszłości. Szykowana od roku 1999 umowa UE: Mercosur jest obecnie w fazie końcowej. Jej założenia są proste – zapewnienie szerokiego zakresu wymiany międzynarodowej, a właściwie międzykontynentalnej, na zasadach wolnego handlu. Powstaje pytanie, dlaczego Komisji Europejskiej zależy na sfinalizowaniu tej umowy, pomimo licznych i coraz intensywniejszych protestów, przede wszystkim środowisk rolniczych? Odpowiedź jest prosta. Restrykcyjne prawo ochrony środowiska spowodowało, że większość europejskiej produkcji ma ograniczoną opłacalność, a wytwarzane dobra są niekonkurencyjne cenowo zarówno na rynkach międzynarodowych jak i wewnętrznym rynku europejskim. Widać to wyraźnie na przykładzie rynku motoryzacyjnego. W relacji jakości do ceny produkty koncernów dalekowschodnich – przede wszystkim koreańskie, a w ostatnim okresie także chińskie, wypadają zdecydowanie korzystniej dla klienta, redukując znaczenie i udział rynkowy koncernów europejskich. Europejski przemysł został politycznie uduszony, a złapać oddech pozwoli mu tylko wejście na chłonne rynki pozbawione niezbędnych technologii – rynki Ameryki łacińskiej zrzeszone w Mercosur. Dlatego umową tą zainteresowane są przede wszystkim kraje dysponujące technologiami na które jest zapotrzebowanie w Ameryce łacińskiej. Kraje które tych technologii nie posiadają, w tym Polska, na umowie tej raczej nie zyskają, ale dla KE ważny jest bilans UE jako całości. A co może Mercosur zaoferować Europie? Przede wszystkim tanie produkty rolne. I tu umowa o wolnym handlu, przy ogromnej kosztochłonności produkcji europejskiej, może być wyznacznikiem końca rolnictwa jakie znamy. Z tego względu umowa UE: Mercosur jest obecnie chyba największym zagrożeniem dla europejskiego, w tym także polskiego rolnictwa.

Rolnictwo a społeczeństwo

Nie należy jednak lekceważyć innego zagrożenia, które od lat nabiera coraz większego znaczenia i dynamiki. Chodzi o społeczne postrzeganie rolnictwa, a produkcji zwierzęcej w szczególności. Konflikt wsi i miasta ma długoletnią tradycję i chociaż wobec wzajemnych ekonomiczno-produkcyjnych zależności jest on kompletnie nieracjonalny, to jednak trwa w najlepsze, a właściwie to ciągle narasta. Jak się wydaje nikt nie ma pomysłu, a co najgorsze chyba także

woli, żeby ten konflikt rozwiązać z korzyścią dla obu stron. Pomijając historyczne podłoże konfliktu, obecny zakres wzrostu problemu jest związany z silnym emocjonalnym wydelikaceniem społeczeństwa, które sprawia, że rolnik w mieście postrzegany jest jako sadysta więzący zwierzęta i znęcający się nad nimi w sposób szczególnie okrutny przez całe ich życie po to, żeby na końcu je zabić i zjeść. Skąd to postrzeganie i dokąd może nas zaprowadzić? Zaczniemy od tego, że w miarę rozwoju współczesnego społeczeństwa zaznaczyła się tendencja do wypierania niektórych aspektów życia, w tym tych dietetycznych. Człowiek zatem zjadał produkty zwierzęce, ale nie chciał widzieć, a później nawet wiedzieć skąd one się wzięły. Za tym poszedł marketing przemysłu rolno-spożywczego, który zaczął oferować żywność o zwiększonym stopniu przetworzenia, czyli produkty w handlu w niczym nie przypominają swojej formy wyjściowej – zwierzęcia. To spowodowało eskalację problemu. Redukcja stopnia uświadczenia spowodowała, że wielu konsumentów zaczęło uważać że mleko, jaja i mięso są ze sklepu, wypierając poza zakres swojej świadomości fakt, że sklep sprzedaje a nie produkuje. Ten trend wciąż dominuje, chociaż w międzyczasie pojawił się inny. Nieco bardziej uświadomieni konsumenci, którzy dopuścili do siebie fakt, że poza sklepem istnieją wcześniejsze etapy produkcji, zaczęli kontestować konieczność spożywania przez człowieka produktów zwierzęcych. Tak narodziła się ideologia weganizmu. Nie chcę w tym miejscu oceniać racjonalności tego sposobu odżywiania, chciałbym się raczej skupić na efektach oddziaływania tej ideologii na rolnictwo i społeczeństwo. Weganie stanowią bardzo nieliczną grupę społeczną. Różne analizy pokazują co prawda różne wartości, ale co do zasady nie przekracza to zwykle 3%. Jeśli jednak tą skromną wartość przełożymy na radykalizm i intensywność promowania swojej ideologii, to okazuje się, że jest to jedna z najbardziej widzialnych, słyszalnych i co ciekawe agresywnych grup. Dlaczego tak jest? Weganizm, jak każda ideologia, w swoim rozwoju przeszedł od etapu założycielskiego i wczesnego rozwoju, do obecnie widocznego etapu radykalno-religijnego dogmatu. Weganizm stał się religią. A jak wiadomo religia nie opiera się o racjonalne argumenty tylko o wiarę w dogmat. Z tego też powodu, wejście ruchu społecznego w ten etap, wyklucza jakąkolwiek dyskusję w oparciu o racjonalne argumenty. Dlatego próba dyskusji z weganami nie daje efektów. Ale nie to jest najgorsze. Gdyby weganie wierzyli w co chcą wierzyć i żyli według tej wiary to byłaby to tylko i wyłącznie ich sprawa. Ale każda religia w pewnym etapie swojego rozwoju wchodzi w okres apostołski, czyli silną potrzebę rozpowszechniania swojej wiary i nawracania innych. Dlatego obecnie weganizm, a przynajmniej niektórzy z nich, usiłują nawracać. Stosując do tego metody, które trudno nazwać etycznymi. Kłamstwa, półprawdy i manipulacje, posługiwanie się niemożliwymi do potwierdzenia

lub zaprzeczenia teoriami, kreowanie danych bez pokrycia, to codzienna praktyka. I idąca za tym agresja przekazu. Jednym z postulatów weganizmu jest to, że ludzie jedzący mięso są jak pierwotne drapieżniki – agresywni i z gruntu źli bo krzywdzą zwierzęta. Ale też wystarczy poprzeglądać social media, żeby bez trudu wyłapać, że agresja przekazu i silna tendencja do wykluczania pewnych grup społecznych to domena właśnie wegan. Ale to temat raczej dla socjologii i psychologii. Dla rolnictwa oznacza to, że produkcja zwierzęca jest i będzie pod coraz większym naciskiem, co może być niebezpieczne w kontekście możliwości jej prowadzenia. Kolejny trend to przenoszenie się zamożniejszych mieszkańców miast na wieś, przy kompletnym braku zrozumienia tejże wsi i jej roli społeczno-gospodarczej. Protesty że śmierdzi, że głośno itp. itd. Dopóki były to lokalne konflikty dało się z tym żyć. Ale obecnie weszło to w bardzo niebezpieczną fazę spraw sądowych. Z jakiegoś zupełnie niezrozumiałego powodu pojawiają się precedensy, w których nowi mieszkańcy wsi wygrywają sprawy przeciw rolnikom. Sprawy kuriozalne, gdzie w toku postępowania jednoznacznie wykazano, że rolnik nie złamał żadnego przepisu, ale sędzia nakazuje mu zapłacenie odszkodowania. Odszkodowania w uznaniowej wysokości, która prowadzi do bankructwa! Podobno Temida jest ślepa. Ale nie w Polsce. I nie ma pomysłu co z tym zrobić. Sędzia jest niezawisły. To prawda i tak powinno być. Ale to nie oznacza, że może ferować wyroki przekraczające granicę prawa. A za taki wyrok należy uznać skazanie człowieka, który nie złamał żadnego przepisu. Obecnie mamy precedens. Jeżeli zostanie on utrzymany, to może być największe zagrożenie dla produkcji zwierzęcej w Polsce. Większe nawet od umowy UE: Mercosur. Pozostaje nam liczyć na to, że zdrowy rozsądek zwycięży, że znaczenie rolnictwa dla bezpieczeństwa żywnościowego kraju i społeczeństwa przebiję się do świadomości społecznej i politycznej na tyle, żeby zablokować nieracjonalne decyzje i działania. Jednak aby to się stało konieczne jest zmodyfikowanie sposobu nauczania młodego pokolenia. MEN proponuje przedmiot Edukacja zdrowotna. Chwalebna inicjatywa pod warunkiem, że sposób nauczania będzie racjonalny a nie ideologiczny. I nie mam tu na myśli kościelno-prawicowej obsesji seksualizacji dzieci. Mam na myśli przekaz zdrowego i racjonalnego odżywiania z uwzględnieniem zrównoważonych, optymalnych proporcji produktów roślinnych i zwierzęcych. Co ważne ze wskazaniem, skąd te produkty się biorą i wyjaśnieniem, dlaczego są nam konieczne. Z pokazaniem różnicy pomiędzy produktem własnym a importowanym, ponieważ równie ważne jest wypracowanie wreszcie patriotyzmu konsumenckiego, tak słabego w naszym kraju. Jak przywrócimy zdrowy rozsądek młodego pokolenia, to można liczyć, że większość pozostałych problemów stopniowo rozwiąże się sama. Czego obyśmy wszyscy doczekali.

Dr Tomasz Schwarz, UR Kraków

Patronat

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski

WOJEWÓDZA ŁÓDŹSKI
DOROTA RYL

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
Joanna Skrzydlewska

WÓJT GMINY BUCZEK
Bronisław Węglewski

IX Krajowe Święto Truskawki

BUCZEK
2025

Plac przy ulicy Parkowej w Buczku

27.06 (PIĄTEK)

- 17.30 Koncert zespołu Abba Show
- 18.45 Koncert zespołu Pogwizdani
- 20.20 Koncert zespołu The Postman
- 22.00 Koncert zespołu Piękni i Młodzi

28.06 (SOBOTA)

- 16.00 Koncert Lanberry
- 17.30 Koncert zespołu Sound 'n' Grace
- 18.30 Powitanie Zaproszonych Gości
Wręczenie Tytułu Honorowego
Obywatela Gminy Buczek
Wręczenie nagród dla zwycięzców
w konkursach truskawkowych
- 19.30 Blok artystyczny Gminnego
Ośrodka Kultury i Sportu w Buczku
- 21.00 Koncert zespołu Pectus
- 22.45 Koncert zespołu Modelki

STREFA ZABAWY:

- Wesole Miasteczko
- Strefa Gastronomiczna
- Strefa Wystawiennicza

29.06 (NIEDZIELA)

- 14.00 Blok artystyczny Gminnego
Ośrodka Kultury i Sportu w Buczku
- 15.30 Koncert Skolim
- 16.30 Blok artystyczny Gminnego
Ośrodka Kultury i Sportu w Buczku
- 18.00 Koncert zespołu Mejk
- 19.30 Koncert zespołu
Czerwone Gitary

